ŠŤASTNÝ NOVÝ ROK VÁM PŘEJE VILLOIDUS !!!!!

VYKONEJ I TY PRO NAŠÍ SF PRÁCE KUS !!!!!

Z obsahu sedmého čísla:

Překlady: B.W.Aldiss-Venku, T.Teng-Cestami vyvržen ců života, R.Sheckley-Hlasy; Pomoc začínajicím spisovatelům SF-zahraniční hosté; původní povídka od F.Novotného, zprávy, oznámení atd.

1984

7

vědeckofantastický zpravodaj a informátor

---

vydává V i l l o i d u s , SFK MFF UK

---

neperiodický-pro vlastní spotřebu-zdarma

Jaký byl ten starý rok - 1984 ?????

Listopad a především pak prosinec jsou měsíce, kdy se většina z nás /někdy s trochou nostalgie/ ohlíží za právě odcházejícím rokem a vytváří "plány" a předsevzetí na rok přicházející.

Lze říci, že právě hodnocení a plány byly hlavním bodem programu na setkání SFklubů v Šumperku /zprávy a postřehy z tohoto setkání jsme přinesli již v minulém čísle, a proto toto téma opustíme/.

I bez cizí pomoci lze vidět, že naše fantastika zaznamenala v roce 1984 obrovský rozmach; především co se týče počtu SFklubů /nyní 35!/a fanzinů, akcí pro nejširší okruh fanoušků - i neklubistů /dva CONy, dva Sci-fi víkendy, .../, literárních a jiných soutěží v oblasti SF, knižní produkce a aktivity některých fanů.

Bohužel organizace většiny akcí leží na několika /dvou až třech/, neustále stejných fanech, kteří na tom pak nechávají veliký kus práce /někdy i zdraví/, a ostatní jsou pouze "závozníky"...

Proto také ten úvodní slogan letos posledního fanzinu. Lze si jen přát, aby se z toho všeho vyvinul "Šťastný konec" - alespoň takový jako v posledním čísle loňského fanzinu !!! A proto:

Úspěšný START a LET plný aktivity v roce 1985 BEZ zbytečných a tvrdých MEZIPŘISTÁNÍ !!!

MH

FV SSM .2207

O B S A H :

úvaha	str.	1	Jaký byl ten starý rok - 1984 ??? /MH/
	"	2	Obsah
překlad	"	3	Brian W. Aldiss: Venku
zprávičky	"	8	Zprávy a zprávičky /MH/
PARCON'84	"	9	Pomoc začínajícím spisovatelům SF - IV. část, závěrečná - Pódium pro hosty /PLR, NDR/
POZOR !!!	"	11	Huňáč zelený pošesté !!! /naše soutěž/
překlad	"	12	Tais Teng: Cestami vyvržěnců života
povídka	"	18	Kdo další /František Novotný/
Anketa ?	"	23	- naše nejlepší poválečná SF kniha a autor
překlad	"	24	Robert Sheckley - Hlasy

N e č e k a r á n á v š t ě v a u n á s v k l u b u

Ten večer 5.12. byla sudá středa, a tudíž den pravidelné schůzky SFklubu. Sešli jsme se, abychom se poohlédli za produkcí vědeckofantastických knih v letošním roce, přečetli pár neznámých povídek,....

Už když jsem přicházel k místnosti 3A/12, byl jsem překvapen, že se u klubu vytvořila "fronta", čítající jednoho našeho netrpělivého externího člena. Po otevření místnosti jsem byl překvapen /ten večer již podruhé/, když jsem od něj dostal darem /pro knihovnu/ jeden časopis plný COMICSu. V tu chvíli jsem si uvědomil, že v tento den chodí Mikuláš ....

A přišel !!! Byl vysoký s bílými vousy, červenou halenou a stříbrnou berlí. Jeho doptovod tvořil anděl se stříbrnou spirálkou /pravděpodobně topnou/ ve vlasech a světlečervenými tvářemi ...,čert s obrovským bičem /byl dlouhý snad 5 metrů/ a začerněným obličejem .... Na podobu třetího člena doprovodu si již bohužel nevzpomínám, ale vím, že měl na zádech "nůši" /zmodernizovanou v krosnu/ a v ní spoustu, spoustu dárků. My jsme jim přečetli jednu dlouhou povídku a oni se roztáli - dali nám každému dárek /já jsem také jeden dostal !!!/.

Když pak odcházeli, pěkně jsme pozdravili a já doufám, že za rok přijdou zas....

MH

S F: Fanzin pro vnitřní spotřebu SFK Villoidus při FO SSM MFF UK
Vychází neperiodicky 5 - 7 krát ročně
Šéfredaktor: Martin Hlaváč
Na čísle 7 spolupracovali: Zdeněk a Michaela Rampasovi, Olga Dvořáková, Lenka
Redakční uzávěrka: 15.12. 1984
Náklad: 200 výtisků počet stran: 27
Adresa: kolej HVĚZDA, 2A/36b, 162 08 Praha 6 - Petřiny

FV SSM č.208

BRIAN W. ALDISS:

VENKU

Nikdy z domu nevycházeli.

Muž jménem Harley vstával obvykle první. Někdy procházel domem v nočním oděvu - v celém domě bylo vždy příjemně teplo. Potom vzbudil obrovitého Calvina, šikovného chlapíka, který by svůj um snad mohl rozdávat na potkání, kdyby chtěl, ale vypadalo to, že nestojí o to se předvádět. Jeho společnost Harleyovi plně dostačovala.

Dapple, dívka s tvrdýma šedýma očima a tmavými vlasy, měla lehký spánek. Hovor obou mužů ji vždy probudil. Když vstala, šla probudit May a obě šly dolů připravit snídani. Zatímco vařily, vstávali poslední členové domácnosti - Jagger a Pief.

Každý "den" začínal tímto způsobem; ne náznakem svítání, ale teprve tehdy, když se všech šest probralo ze spánku. Během dne se nikdy příliš nenamáhali, ale když večer ulehli, spali poměrně tvrdě.

Za celý den bylo jejich jediným vzrušením otevření skladu. Byla to malá komůrka mezi kuchyní a modrým pokojem. Na její zdi byla připevněna velká přihrádka, a na té přihrádce byli všichni závislí. Tudy "přicházely" jejich zásoby. Večer prázdnou místnost zamkli, a druhý den ráno v ní našli všechno, co mohli potřebovat - potraviny, prádlo, novou pračku. Všichni to už pokládali za samozřejmé a mezi sebou o tom nikdy nemluvili.

Toho rána byly Dapple a May hotovy se snídaní ještě dříve, než muži sešli dolů. Dapple musela dokonce jít ke schodišti a Piefa zavolat, takže otevření skladu odložili až po snídani. A když to pro ně nebyl žádný obřad, ženy tam nerady chodily samy. S těmihle věcmi...

"Doufám, že tu bude nějaký tabák," řekl Harley, když odemykal dveře. "Už mi skoro došel."

Vešli dovnitř a pohlédli na přihrádku. Byla úplně prázdná.

"Jídlo není," poznamenala May a třela si ruce o zástěru. "Budeme se dnes muset uskrovnit."

Tohle se jim nestalo poprvé. Jednou - kdy to vlastně bylo? - - čas pro ně mnoho neznamenal - se jídlo po tři dny neobjevilo a přihrádka zela prázdnotou. Omezení dávek přijali klidně.

"Než tu vyhladovíme, sníme tebe, May," řekl Pief a všichni se zasmáli, i když ten vtip slyšeli už minule. Pief byl nevtíravý mužíček, který by se v davu úplně ztratil; jeho vtipy byly tím nejvzácnějším, co měl.

Jediné, co na kraji poličky našli, byly dva balíčky. V jednom byl Harleyův tabák a v druhém byly hrací karty. Harley se spokojeným zachrochtáním zastrčil tabák do kapsy, karty rozbalil a přistrčil k ostatním.

"Co si zahrajeme?" zeptal se.

"Poker," navrhl Jagger.

"Kanastu."

"Žolíky."

"Zahrajeme si večer," řekl Calvin. "Večer nám pěkně uběhne." Karty byly pro ně výzvou; při hře se má sedět společně u stolu naproti sobě.

Nic je neoddělovalo, ale po otevření skladu se vždy rozešli. Jagger luxoval vstupní halu, prošel kolem hlavních dveří, které se nikdy neotevřely, a vystoupil po schodech, aby vyčistil místnosti v prvním patře. Ne že by byly špinavé, ale po ránu se prostě uklízelo. Ženy seděly s Piefem a stále prodiskutovávaly otázku dávek, ale po nějaké době se všichni rozešli po svém. Calvin a Harley se už vzdálili, každý jiným směrem.

FV SSM 2209

Dům byl jako zakletý; měl jen málo oken a ta se nedala otevřít ani rozbít, takže v domě nebylo žádné denní světlo. Všude byla tma; když někdo vešel do místnosti, rozsvítil se neviditelný zdroj světla, který zhasl teprve v opuštěné místnosti. Pokoje byly vybaveny podivným nábytkem, jako by jednotlivé kusy spolu vůbec nesouvisely a byly prosty jakéhokoliv účelu. Podle toho jednotlivé místnosti také vypadaly.

První a druhé patro a prázdná půda byly všem úplně cizí. Dalo se jen doufat, že zvyk tuto cizotu překoná. Na to, aby si zvykli, měli koneckonců času dost.

Harley se dlouho procházel sem a tam s rukama v kapsách. Narazil na Dapple, která se půvabně skláněla nad skicářem a pokoušela se okopírovat obraz visící na stěně - obraz místnosti, ve které seděla. Prohodili pár slov, a Harley šel dál.

V jeho vědomí se skrývalo cosi znepokojivého, jako když pavouk číhá v nejzazším koutě pavučiny. Vstoupil do místnosti, které říkali hudební pokoj a uvědomil si, co ho znepokojuje. Téměř sebou trhl, když se rozsvítilo světlo, a pak pohlédl na klavír. Na přihrádce se občas objevovaly podivné věci, které se rozmístily po celém domě; a na klavíru stála jedna z nich.

Byl to masivní, skoro dvě stopy vysoký model, téměř kulatý, s ostrou špicí a čtyřmi křidélky na bocích. Harley věděl, co to je. Byl to "kyvadlový raketoplán", nemotorný a hřmotný stroj, který dopravoval cestující ze Země ke kosmickým lodím.

Tenhle předmět způsobil více dohad , než když se na přihrádce objevil samotný klavír. Harley se usadil na stoličku, prohlížel si maketu a usilovně se snažil zbavit se č e h o s i ve svém vědomí - něčeho, co souviselo s kosmickými loděmi.

Ať už to bylo cokoli, bylo to cosi nepříjemného a vždycky, když to užuž zachytil, znovu mu unikalo. Kdyby si mohl o tom s někým promluvit, snad by to vyplavalo na povrch. Bylo to nepříjemné a hrozivé, ale v té hrozbě byl zároveň jakýsi příslib.

Kdyby to tak dokázal podchytit, postavit se tomu tváří v tvář, udělal by... něco by udělal. A dokud to neuvidí, nemůže ani říci, c o by chtěl udělat.

Uslyšel za sebou kroky. Okamžitě zvedl víko klavíru a hrábl rukama do kláves. Teprve pak se pohlédl. Stál tam Calvin, s rukama v kapsách a tvářil se sebejistě a spokojeně.

"Viděl jsem tu světlo," pronesl lehce, "a řekl jsem si, že se tu zastavím."

"Chtěl jsem si trochu zahrát na klavír," odvětil Harley s úsměvem. O té věci nemohl hovořit ani s tak blízkým člověkem, jakým byl Calvin, protože... ta věc byla taková nepřirozená... člověk se přece musí chovat přirozeně, neprojevovat zbytečné obavy. Alespoň t o h l e bylo úplně jasné a dávalo mu to pocit přirozenosti.

Harley se uklidnil a jeho prsty začaly na klávesnici vyluzovat jemnou melodii. Uměl dobře hrát. Všichni uměli dobře hrát, May, Dapple, Pief... začali hrát, hned jak klavír složili, a všichni to uměli. Bylo to - přirozené? Mrštil okem po Calvinovi. Obr stál u klavíru, sály k té znepokojivé hračce, o vůbec se o ni nestaral. Z jeho tváře čišela jen přívětivost. Všichni tu byli přívětiví; nikdy se spolu nehádali.

Všech šest se pak sešlo k lehkému obědu, konverzovali srdečně o běžných věcech a odpoledne pokračovalo stejně jako dopoledne, jako každé odpoledne; klidně, bez vzruchů, bez cíle. Pouze pro Harleyho to bylo jiné; nyní měl klíč k řešení problému. Bylo toho poměrně málo, ale vzhledem k jejich neměnnému životu toho bylo dost.

Klíč mu poskytla May. Když si nabírala jídlo, prohlásil Jagger v žertu, že si bere víc, než jí náleží. Dapple, která vždycky May bránila, prohlásila: "Bere si míň než ty, Jaggere."

"Ne," opravila ji May. "Myslím, že m á m více než ostatní. Přiměla mě k tomu vnitřní inspirace."

Takovými slovními hříčkami si odpovídali často. Ale Harley chodil jedním pokojem jako tygr v kleci a pořád si to probíral. Vnitřní inspirace, další... Pociťovali ti ostatní stejný neklid jako on? Mohli by pro něj mít vůbec nějaký důvod? A další otázka: Kde vlastně "všichni" jsou?

Přinutil se myslet na něco jiného.

Nesmíš myslet na několik věcí najednou. Prober si, co víš jedno po druhém a vyvoď z toho závěry.

Tak za prvé: Země právě prožívala nejhorší studenou válku s Niticií. Za druhé: Niticiané měli hrůznou schopnost nabývat absolutní podoby svých nepřátel. Za třetí: za pomoci této schopnosti mohli proniknout mezi lidstvo. A za čtvrté: Země nebyla s to Niticiany ve svém středu odhalit.

V jejím vlastním středu... Harleyho zalila vlna klaustrofobie a zároveň si uvědomil, že tyto skutečnosti nemají naprosto žádný vztah k jeho vlastnímu uzavřenému světu, který znal také jen zevnitř. Pomocí č e h o s i přišli zvenku /pojem "venku" si nikdo z nich ani nedovedl představit/. Před očima se mu náhle objevil obraz nekonečného prostoru posetého hvězdami, ve kterém se plavili lidé i hrůzní netvoři, kteří spolu bojovali. Násilím obraz zahnal. Takové myšlenky jeho druhové určitě neměli. Nikdy o vnějšku nemluvili; mysleli na něj vůbec?

Harley začal neklidně přecházet sem a tam. Přešel do kuleční-kového pokoje. Strčil prstem do míčků na hrací ploše tak, že se měly srazit. Koule se dotkly a rozjely se každá jinam. Napadlo ho, že stejným způsobem teď pracuje jeho vědomí. Jako by bylo rozpolceno: měl by tu zůstat a přizpůsobit se - neměl by tu zůstat /přitom si nedokázal uvědomit, že by byl býval někdy někde jinde/. Navíc mu "tady" a "ne tady" nepřipadaly jako dvě pojití skutečnosti, ale jako dva nesmiřitelné póly, mezi kterými se musí rozhodnout.

Večer se z celého domu všichni sešli, aby se před spaním napili. Nevyslovenou dohodou odložili karty na jindy; měli přece času dost.

Mluvili o všem a o ničem. Probírali vybavení pokoje, které navrhoval Calvin a pomáhala mu May, konstatovali, že světlo na chodbě se rozsvěcuje příliš pomalu, atd., atd. Byli všichni unavení. Čekal je spánek, a čekaly je sny. Co to bude dnes? Ale usnou určitě. Když ulehli na lůžko a světla zhasla, vždycky přišel spánek - to Harley věděl.

Stál nervózně uprostřed své ložnice, vědom si neobvyklosti svého chování. V hlavě mu bušilo kladivo tak silně a bolestivě, že zvedl ruku a dotkl se jí spánku. Slyšel ostatní, jak vcházejí jeden za druhým do pokojů. Pief mu popřál dobrou noc. Harley odpověděl. Pak nastalo ticho.

Teď!

Když vyšel z pokoje, rozsvítilo se světlo. Skutečně se rozsvěcovalo nějak pomalu. Srdce mu prudce zabušilo. Byl teď plný elánu. Nevěděl, co udělá nebo co se mu přihodí, ale byl plný elánu. Už nepociťoval potřebu spát. Teď se musí skrývat a čekat.

FV SSM 2211

Není to lehké - skrývat se, když tě světelný signál sleduje na každém kroku. Ale když vešel do výklenku s dveřmi do nepoužívané místnosti, otevřel dveře a váhavě vkročil dovnitř, zpozoroval Harley, že světlo pomalu zhasínalo, až ho nakonec nechalo v úplné tmě.

Na duši mu příliš dobře nebylo, odehrával se v něm vnitřní boj, který sotva dokázal postihnout. Příčilo se mu pomyšlení, že porušil zavedená pravidla, a naprostá tma kolem ho děsila. Ale netrvalo to dlouho.

Na chodbě se rozsvítilo světlo. Jagger vycházel z ložnice a ani se nepokoušel být zticha. Dveře za ním hlasitě zabouchly. Než se otočil, zahlédl Harley jeho obličej: bez vzrušení, naprosto klidný - vypadal, jako když jde domů z práce. Rázným krokem sešel po schodech.

Jagger měl být v posteli a měl spát. Tohle porušovalo všechny zákony!

Harley ho bez váhání sledoval. Byl na n ě c o připraven a n ě c o se přihodilo, ale klepal se strachy. Napadlo ho, že by ho ten strach mohl zabít. Přesto se tichounce pohyboval po schodech a našlapoval po koberci.

Jagger zahnul za roh a tiše si přitom pískal. Harley slyšel, jak odemyká dveře. To musí být přece skladiště, jiné dveře se nezamykají. Pískot utichl.

Z prázdného skladiště se neozýval ani šelest. Harley opatrně nahlédl dovnitř. Zadní stěna byla pootočená podél své osy a za ní byl vidět průchod. Harley se dlouho ani nehýbal a strnule zíral na otvor.

S tísnivými pocity vstoupil dovnitř, Jagger tudy prošel, on tudy projde taky. Někam, kde dům n e b y l, kde ani nevěděl, že by něco mohlo existovat... Průchod byl krátký a byla v něm dvoje dvířka: jedny na konci chodby připomínaly dvířka od klece /Harley v nich nepoznal dveře od výtahu/, druhé byly v boční zdi a měly okénko.

Okénko bylo průhledné. Harley do něho nakoukl a v hrůze couvl zpět. Závrať mu podlamovala nohy a svírala hrdlo.

Venku svítily hvězdy.

Násilím se ovládl a šel zpět, naráželo do stěn. Všichni tu takhle žili a nikoho nenapadlo...

Vrazil do Calvinova pokoje a světlo naráz vzplálo. Ve vzduchu bylo cítit lehký nasládlý zápach. Calvin ležel na zádech a tvrdě spal.

"Calvine! Vzbuď se!" zařval Harley.

Spáč se ani nepohnul. Harley si najednou uvědomil svou samotu v celém domě. Sklonil se k lůžku, zatřásl Calvinovi ramenem a dal mu políček.

Calvin zavrčel a otevřel jedno oko.

"Vstávej, člověče," řekl Harley. "Děje se tu něco hrozného."

Muž se otočil na bok a do očí se mu vkrádala hrůza.

" J a g g e r o p u s t i l d ů m ," řekl Harley. "Existuje cesta ven. Musíme - musíme zjistit, co vlastně jsme." V jeho hlase zaznívala hysterie. Znovu zatřásl Calvinem. "Musíme zjistit, co to všechno znamená. Buď jsme oběťmi nějakého zrůdného experimentu - nebo jsme všichni příšery!"

A zatímco mluvil, Calvin se mu před očima a přímo pod rukama zmenšoval a měnil barvu, jeho oči se sbíhaly a hruď se smrskla. Na místě Calvina tu nakonec leželo něco j i n é h o - něco, co kypělo cizím a zrůdným životem.

FV SSM 2212

A Harley křičel, křičel cestou po chodbě a ze schodů, a uklidnil se teprve u okna, kterým bylo vidět hvězdy. Musel ven, ať už "venku" pro něho znamenalo cokoli.

Otevřel dvířka a stanul na čerstvém vzduchu.

Harley nebyl zvyklý odhadovat vzdálenosti. Musel se chvíli rozhlížet, aby pochopil, co všechno ho obklopuje. Viděl hory ostře se rýsující na hvězdném nebi a uvědomil si, že on sám stojí na plošině dvanáct stop nad zemí. V dálce svítila světla a vrhala jasné obdélníky na temné pozadí.

Na okraji plošiny byl ocelový žebřík. Harley skousl rty, přistoupil k okraji a začal nemotorně sestupovat. Přitom se chvěl zimou a strachem. Jakmile se dotkl země, dal se do běhu. Jednou se ohlédl na dům, který se tyčil na plošině jako žába u myší pastičky.

Kolem byla téměř úplná tma. Zastavil se. Dusil se pocitem odporu. Hvězdy, které se mihotaly na obloze, i zubatý řetěz hor mu začaly tančit před očima, a musel sevřít pěsti, aby se udržel při vědomí. Ať už byl dům čímkoli, pro Harleyho byl ztělesněním všeho černého v jeho myšlenkách. Řekl si: "Ať už se mi stalo cokoli, byl jsem podveden. Někdo mě o cosi obral tak důkladně, že ani nevím, co to je... Je to podvod, podvod..." A zhrozil se při pomyšlení na všechna ta léta, o která byl takto připraven. Teď ale nesmí přemýšlet, myšlenky jsou hořké jako žluč a ochromují mu mozek. Teď je zapotřebí činů! Jeho svaly se znovu napjaly, připraveny k činnosti.

Před ním se objevily obrysy budov. Rozběhl se k nejbližšímu světlu a vrazil do prvních dveří, které mu stály v cestě. Průvodce se zastavil a snažil se převyknout světlu, které ho oslnilo.

Stěny místnosti byly pokryty mapami a grafy. Uprostřed stál velký stůl, na kterém uviděl obrazovku s amplionem. V místnosti se pracovalo, všude se válely popelníky a jiné předměty prozrazující, že se tu dlouho neuklízelo. U stolu seděl štíhlý muž s ostražitým pohledem a úzkými rty.

Kromě něho zde stáli další čtyři muži. Měli všichni zbraň a nezdáli se být překvapeni jeho příchodem. Kromě muže u stolu, který měl na sobě oblek, byli všichni v uniformách.

Harley se opřel o veřej a zavzlykal. Nebyl s to něco říci.

"Trvalo ti to čtyři roky dostat se odtamtud," řekl štíhlý muž vysokým hlasem.

"Pojď se podívat," řekl a ukázal na obrazovku. Harley s námahou přistoupil; měl nohy jako z olova.

Na obrazovce bylo vidět Calvinovu ložnici jako ve skutečnosti. Zadní stěna se otevřela a bylo vidět dva muže v uniformách, jak vlečou podivného tvora - bytost jakoby složenou z kovu a drátů, která byla kdysi Calvinem.

"Calvin byl Nitician," pronesl ztěžka Harley. Uvědomil si, že se diví tomu, co sám pronesl.

Štíhlý muž souhlasně přikývl.

"Nepřítel v našich vlastních řadách byl pro nás velkou hrozbou," řekl. "Nikde na Zemi nemůžeme být před nimi bezpečni: zabíjí člověka a využijí ho k vytvoření jeho přesné kopie. Pak je to těžké... Mnoho našich tajemství bylo takto prozrazeno. Jenže nitician-ské lodě tu musí přistát, aby nelidi vylodily a když ti splní svůj úkol, musí je znovu vzít na palubu. A to je slabý článek jejich řetězu.

Jednu takovou "dodávku" jsme zajistili a když Niticiané vzali na sebe lidskou podobu, jednoho po druhém jsme je pochytali. Zbavili jsme je paměti umělými prostředky a po malých skupinkách jsme je rozmístili do různého prostředí, abychom je mohli prostudovat. Mimochodem, tady jsme ve Vojenském Institutu pro studium nelidí...

Mnoho jsme toho zjistili... je toho dost, abychom si s nebezpečím už poradili... A vaše skupina byla ovšem jednou z nich."

Harley se zeptal ostrým hlasem: "A proč jste mě dali k nim?"

Štíhlý muž si přejel pravítkem po zubech a odpověděl:

"Každá skupina musela mít ve svém středu skutečného člověka, bez ohledu na všechny naše pozorovací přístroje. Na udržení lidské podoby vynakládá totiž Nitician určité množství energie. Když nabude lidské podoby, uvede se do stavu autohypnózy, z které se probere jen ve stresových situacích. Přitom dávka stresu, kterou k tomu potřebuje, je u každého jiná. A člověk mezi nimi takévé stresy vycítí... Je to nesmírně únavná práce; v noci se člověk střídá se svým dvojníkem na směny - "

"Ale vždyť já jsem tam byl pořád - "

"Ve vaší skupině," přerušil ho muž, "byl člověkem Jagger; přesněji řečeno dva lidé, kteří se v roli Jaggera střídali. Jednoho z nich jsi zahlédl, když šel z práce."

"Ale to nedává žádný smysl," zařval Herley. "Chcete snad říci, že já... "

Jeho přiškrceným slovům už nebylo rozumět. Cítil, že z něj jeho podoba klouže jako písek. A z druhé strany stolu na něho už mířily zbraně.

"Teď jsi v poměrně vysokém stresu," pokračoval štíhlý muž a odvrátil se. "Ale zklamal jsi tam, co ostatní. Tvá mazanost tě svazuje, stejně jako pozemský hmyz, který napodobuje rostliny. Vy nejste nic jiného než pouhé uhlíkové kopie. Jagger v domě nic nedělal - a vy jste ho všichni napodobili. Vy jste se nenudili - vy jste se ani nesnažili ucházet se o Dapple, která byla tak osobní, jak jen nečlověk může být. Ani model rakety ve vás nevyvolal odpovídající reakce."

Shodil sako a vztyčil se nad kostrou bytosti, kterou přikryli a strčili do kouta.

"Vaše vnitřní nelidskost vás vždycky prozradí," řekl nakonec. "Ať už máte jakkoli lidský zevnějšek."

/B.Aldiss - Outside; Science Fiction buk Progress, Moskva 1979, přeložil J. Pavlík/

Z p r á v y a z p r á v i č k y:

* Od 30.11. do 2.12. 1984 probíhal v Maďarsku HUNGAROCON - setkání fanoušků SF z Maďarska. Účastnil se ho i Jaroslav Olša jr., kterého setkání nějak nenadchlo ...

* V jednom z čísel "DIKOBRAZU" se objevila zpráva, která potěší příznivce a účastníky vědeckofantastického cyklu v Ponrepu. Nové kino, kde se budou promítat archivní filmy /a snad poběží i SF cyklus/, je kino LETNÁ !!!

* Ty šťastlivce, kteří dostali fanzin 5/1984, prosíme o zasílá "růžků" /nejpépe vyplněných - čitelně/ !!!!! Fanziny, jejiž majitelé zůstanou anonymní, se budou posílat jiným zájemcům !!! Je tedy ve vašem zájmu "růžek" poslat, jinak další ročník fanzinu budete znát pouze z doslechu !!!

/vybral MH/

FV SSM 2214

Pomoc začínajícím spisovatelům SF

/PARCON 84/

čtvrtá část

PÓDIUM pro hosty

Dalším pořadem, který probíhal v sobotu večer - paralelně s večeří, bylo setkání a beseda se zahraničními hosty PARCONu - z Polska a NDR.

Protože tento pořad probíhá současně s večeří, která byla psychicky a hlavně časově náročná, podařilo se nám z vystoupení polských přátel zachytit pouze závěrečný zlomek: ...dosud se nám však nepodařilo v dostatečném rozsahu navázat kontakty s fandomovským hnutím socialistických zemí. Moje návštěva tedy slouží také k tomu, abychom tyto kontakty co nejvíce rozšířili. A nyní otázky!

?: Jak by tato spolupráce měla vypadat, když v Československu neexistuje ekvivalentní společenská organizace /vědecké fantastiky/?

!: Budeme se snažit spolupracovat se všemi; mohly by navazovat kontakty a spolupráci kluby. Je také možno navázat spolupráci přes SSM a odpovídající mládežnickou organizací v Polsku

/překládal Pavel Weigel/

Po kratičké přestávce začala beseda s E r i k e m S i m o n e m o vědecké fantastice v NDR:

Erik Simon se narodil roku 1950, původem z Drážďan, vzděláním - fyzik, nyní je redaktorem nakladatelství "Das neue Berlin". Napsal asi 30 povídek do 8 stran, velkou část jste mohli číst ve sborníku Světelná setkání a ve Spirálovém obzoru; je spoluautorem povídky Zpráva Josefu F. Vydal 3 knihy /dvě jsou SF/, má strašně rád zmrzlinu!!!

Byl jsem požádán, abych promluvil o SF a fandomu v NDR, mám snahu se už od počátku vyjadřovat poněkud stručněji a zkrátit to - ovšem krátké znamená u mě přece jen 5 stránek. Nechci tím říci, že se budu vyjadřovat stručně, ale poněkud stručněji.

Německá SF se dělí do 3 etap - tedy do 3 vývojových stádií.

1. etapa - 50. léta: hlavní téma - technické vynálezy, výrobní úspěchy a boj proti nepřátelským agentům.

2. etapa - 60. léta: nastoupila kosmická dobrodružství a téma meziplanetárních revolucí a tzv. "Denikenův syndrom". Tento syndrom byl v této době pro naší SF typický; v ostatních zemích byl zpracován poněkud později.

2,5. etapa - přechodová fáze ke 3. etapě; několik děl tuto 3. etapu připravovalo. V této etapě jsou to pro vás neznámá jména /např. Herbert Ziergiebel, Günter Krupkat, Gerhard Branstner/. V této době začínají psát K.H.Tuschel a Alexander Kröger, kteří jsou dnes nejdůležitějšími představiteli klasické dobrodružné SF. Zároveň jsou to nejproduktivnější autoři NDR, neboť každý napíše ročně jednu

FV SSM 2215

knihu. A kdyby byly větší"příděly" papíru, tak by toho za rok napsali určitě víc!!!

3.etapa - k již zmíněným proudům se přidala "všehochuť" nápadů a stylů.

Rok 1973 považuji za počátek naší SF - v tomto roce vyšla Rankova kniha "Bezmocnost všemocných". Byl to první pokus vytvořit cizí fantastický svět - fantazie zde dostala větší plochu než v dřívějších dílech. V tomto roce také vyšla sbírka povídek "Dar Transsolárců" od Alfreda Lemana a Hanse Tauberta, kteří vytvořili fantastické cizí světy a navíc to byl první úspěšný svazek SF povídek v NDR. Předtím vycházely většinou jen romány. V tomtéž roce vstoupili na scénu manželé Braunovy a dají se zatím považovat za nejdůležitější autory NDR v této oblasti. V těchto letech rovněž vyšla třídílná antologie světové SF a její význam se dá přirovnat k "Železnýho" antalogiím u nás. Od tohoto roku také stoupl počet vydávaných SF knih.
V roce 1973 se také v Halle konalo první / a doposud poslední/ setkání fanoušků a milovníků SF.

Nyní něco o fandomu.

Je paradoxem, že v tomtéž roce /1973/, kdy vydávaná SF zaznamenala obrovský rozmach, zanikají u nás SF kluby. Tenkrát bylo v NDR 5 klubů, které měly těsnou spolupráci mezi sebou, ale čtyři z těchto klubů byly pod"Svazem kultury NDR" a stalo se, že tato organizace shledala, že SF není tak důležitá. Kluby nedostávaly tolik podpory jako dříve - fanzin, který pro celou NDR musel být zastaven a pomalu se tyto čtyři kluby rozpadly. Ale pátý klub, který byl vlastně pobočkou jednoho z těch čtyřech, existuje ještě dnes, protože byl pod FDJ /obdoba SSM/ - je v Ilmenau na Vysoké škole technické. Je to bohužel malý klub, který zažívá své vzestupy a pády, neboť toto město je velku malé, nachází se za Durinským lesem. Je to studentský klub. Studenti se věnují práci v klubu asi dva roky. V tomto klubu se už /za tu dobu co ho máme/ vystřídalo asi šest vedoucích a v současné době je jediným aktivním členem pouze vedoucí klubu / z celkem 10 členů/. Pak je ještě jeden klub v NDR, ten bohužel neznám tak dobře, v Heyrswerdě /?/. Tento klub spadá pod městskou knihovnu a jeho jediná činnost je to, že jedenkrát za rok uspořádá obrovskou akci, na kterou pozve vždy čtyři autory SF, kteří povídají a povídají. Sem tam mají menší akci, ale o té není skoro slyšet. Všechny kluby kromě zmíněných dvou zmizely, ale přesto zanechaly po sobě stopu. Nejpatrněji se tato stopa objevuje v antologii "Setkání ve světle", kde je 18 autorů, z toho 9 vešlo z klubů. Tito autoři napsali 3/4 povídek v této knížce. Z těchto 9 autorů se 2,5 stalo profesionály.

Nyní bych chtěl něco říci o působení SF české a NDR. V české a slovenské SF pozoruji ony jevy, které doprovázely rozmach SF v NDR - patrný vzestup počtu publikovaných knih, přemístění těžiště k povídkám a v souvislosti s tím - - vstup mnoha autorů na scénu, objevování, přisvojování a pronikání do mezinárodních témat SF a vzrůst stylistické mnohotvárnosti. K tomuto vývoji došlo v NDR o 8 let dříve než u vás, ale nedá se říci, že by tento vývoj probíhal pouze s časovým posunem / že by byl identický/. Např. vývoj čs. antologií probíhá mnohem intenzivněji. Tento rozmach SF je v ČSSR znamením vzestupu počtu čtenářů, zatímco v NDR byl před rozmachem silný zájem, ale nebyly knihy. V 50. a

60. letech to byli právě někteří čeští autoři, kteří našim čtenářům a autorům ukázali, co se dá se SF dělat. Ještě dodnes si vzpomínám s jakým nadšením jsem jako třináctiletý četl "Dobrodružství v Eridanu" od Brabence a Veselého. Bylo to mnohem napínavější, než SF NDR tehdejší doby, která byla velmi didaktická. Postupem času jsem k tomuto románu poněkud kritičtější, ale úroveň této knihy dosáhla naše SF teprve později a nepřekročila ji, co se týče dobrodružnosti. Dalším významným vlivem byla "Válka s mloky", která u nás vyšla teprve v roce 1964 a našeho vlastního klasika - Kurta Luswitze - jsme si objevili teprve o deset let později. A jestliže byli nějací autoři, kteří byli pro nás příkladem mnohotvárnosti v bohatství myšlenek a bohatství technik, a kteří uspíšili rozmach z roku 1973, tak k nim vedle Stanislawa Lema a některých sovětských autorů, patří i Josef Nesvadba...

/ překládal -jnh- /

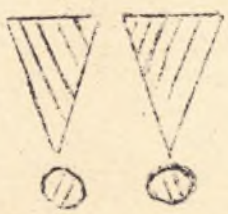
Právě v tuto chvíli došla "beze slov" kazeta a my jsme si naivně mysleli, že se vše dál nahrává. Nesmírně toho litujeme, neboť i dále bylo řečeno mnoho zajímavých informací, které však vzal čas a hlavně skleróza !!!

Proto se omlouváme E. Simonovi a našim čtenářům za tuto velkou chybu.

/ KONEC /

/ zpracoval MH /

```
PPP    OO   ZZZZ   OO   RRR
P  P  O  O     Z  O  O  R  R
P  P  O  O    Z   O  O  R  R
PPP   O  O   Z    O  O  RRR
P     O  O  Z     O  O  R R
P      OO   ZZZZ   OO   R  R
```


jak už jsme oznámili DŘÍVE:

Uzávěrka naší literární soutěže, jejíž VÍTĚZ obdrží

Hučáčeze lenébo /Villoidus Viridis SF ssp. 1985/

se neúprosně blíží ! Neváhejte a posílejte své soutěžní příspěvky pro 6. /slovy - šestý/ ročník lito nejstarší vědeckofantastické soutěže u nás, na naší adresu:

SFK Villoidus
kolej HVĚZDA 2A/36b
162 08 PRAHA 6 - Petřiny

do 31. března 1985 !!!!!

FV SSM 2217

Leif byl pořád ještě ve spárech alžbětinského naprogramování. Někdy je obtížné zbavit se noční můry, jakou může být minulost, zvláště když přítomnost je ještě horší.

Můj rudovlasý přítel zaintonoval: "Čas je Nezničitelná Budova, jejíž základy položil Velký Třesk, podpírají ji sloupy nenávisti a střechu tvoří biliony let. Snad nemáš strach, že jí naše nájezdy ublíží?" A za chvíli:

"At uděláme sebevětší svinstvo, nebude to nic než píchnutí špendlíkem do absolutně necitelného krunýře. I kdyby vyvezli všechny Vyvržence na smetiště, ani vrabec nepípne!"

"To je ale skryté kacířství," varoval jsem ho. Chtěl jsem, aby věci nazýval správným jménem. "Neříkej jim Vyvrženci! Jsou to dobrovolní emigranti, jak je to pěkně napsáno tady v Chartě. Převážet dobrovolné emigranty v ..."

"Emigranty!", vybuchl Leif. "Jsou to jenom zbabělci, nic jiného než srabi! Podívej se třeba támhle na tu kočku! Kolik jí může být, dvacet?"

Pohlédl jsem na ni. Plynula kolem nás s tváří, která byla jakoby vypůjčena z renesančního portrétu. Měla orlí nos a hlubina jejích očí zářila dozrálými sny. Způsob, jakým se pohybovala, mi vyrážel dech - byla jako Eva, kráčející zahradami Edenu.

Oči mi pokryly teleskopické membrány, takže jsem uviděl v blízkém detailu její zorničky, vyzařující černou nicotu, hladovou prázdnotu...

Raději jsem zaostřil zpět na celek.

"Jsou bohatí!" mumlal Leif. "Vydrželi by tisíce let, a oni to odbývají mávnutím ruky... Zbabělci!"

Dvě míle nad námi se začala sluneční obrazovka zabarvovat do světle zelena. Rychle jsem pohlédl na svůj dozimetr. Jeho kruh se začal zvětšovat a přelil se přes žlutou linii: záření gama překročilo bezpečnou mez. Dostal jsem záchvat třesavky, tak jako vždy, když se speciální viry v mém těle daly do opravování poškozených buněk a ničily rakovinu v zárodku. Náš pán nedovolí, abych zemřel. Ještě ne. Jsem přece Chronočlověk, ne nějaký Vyvrženec!

Mezitím Vyvrženci začali proudit do našeho časobusu na svém útěku z jednoho pekla do druhého jako mohutná, netečná řeka.

Leif sebou plácnul do křesla. Okamžitě se kolem něho ovinuly elektrody, tenoučké jako vlásky. Vydal kvílivý zvuk, který však vzápětí utichl. Ústa se mu zkřivila grimasou, kterou jsem u něho viděl už tolikrát. On u mne taky. Nazývali jsme to "radost z časojízdy": slintající rozkoš imbecila. /Jsem šťastný-bezpečný-je mi teplo! Ach, ty zlaté sluníčko, zelená travičko, vy mráčky a poletující motýlkové! A maminka, houpající mne v náručí... Takové jsou sny naší rasy, která nezná ani dětství, ani rodičovství./

Trochu jsem před sestupem do kabiny zaváhal. Na obloze se objevila mohutná záře hesel našich guru a začala pulsovat, aby na sebe obrátila pozornost.

BOLEST JE NEJVYŠŠÍM DAREM PRÁZDNOTY. SAMOTA JE KLÍČEM K OPRAVDOVÉMU ŽIVOTU.

Jednou jsem byl na celý měsíc ponechán o samotě ve starověkém Egyptě, a protože jsem tam nepatřil ke šlechtě, musel jsem se dřít při stavbě pyramid. Starověcí faraóni uplatňovali nárok jen na mé tělo, zatímco naši pánové kontrolují i naše duše a jsou podstatně náročnější.

Povzdechl jsem si, což není příliš nebezpečné, a uvedl jsem do provozu přístrojovou desku druhého pilota. Složil jsem své tělo do sklápěcího křesla jako člověk, který zkouší prstem vodu, o níž ví, že je vařící. První dotek elektrod působí jako pohlazení. Musím se snažit uvolnit všechny svaly, což také činím.

Elektrody mne začaly zkoumat. Po celé věčnosti nesnesitelné agónie konečně lokalizovaly mé centrum slasti. Bolest sice nezmizela, ale stala se pro mne už neslyšitelným jekem. Byl jsem jako příslovečná můra prolétávající plamenem svíčky, jenže oděná v asbestu, nezničitelná a extatická. Cítil jsem, že tančím v samém středu Slunce, pořád a pořád dokola.

Ďábelské komputery časobusu uzavřely finální spojení a uvedly stroj s tělem do správného vztahu. S mdlým klepnutím /které je sice neslyšitelné, ale je to přece jen: tuk!/ přepínají na rá.

Leif si prohrábl štětinaté vlasy a odkašlal si:

"Mluví váš kapitán. Míříme do 78 před Rachidem, cíl Severní sektor Eurasie 24, město jménem Rotterdam. Přeměna bude trvat dvě hodiny. Přeju příjemnou cestu!"

Ztlumil světla veřejného informačního systému, spustil koutky úst dolů a zaklel: "Ty zpardhantělí Vyvrženci!" Leifovy sprostárny byly vždycky neobyčejně výstižné.

"Udržuj kryo," poradil jsem mu. "Už je nikdy neuvidíš!"

Pohodil hlavou. "Máš pravdu, Ricare, a kromě toho ani kapka není zadarmo!"

Podal mi plastový pohárek se šampaňským. "Ať se přerodíme v lepší svět," pronesl přípitek. "Na znovuzrození v lepším světě," opakoval jsem.

Zmaterializovali jsme se jako dva autokary - úzká, podlouhlá vozidla, spočívající na gumových, vzduchem naplněných kolech. Leif zaparkoval před řadou nízkých, primitivních stavení. Spočítal jsem, kolik mají poschodí: jenom třináct! To je ale neuvěřitelné plýtvání prostorem!

"Teď můžete vystoupit z časobusu. Každý z vás má osm tisíc platných místních jednotek, což vám pohodlně stačí až do nulové hodiny. Celá akce je plánována na šest dní." Mrkl jsem na časovou mapu. Zbývají ještě čtyři dny. "Co kdybychom jim řekli přesné datum?" zeptal jsem se. Pokrčil rameny. "Lidé jako oni si nezaslouží pravdu."

"Chceš se tady trochu porozhlédnout?" zeptal se Leif. Přikývl jsem. "Na jeden, dva dny. Odpovídá ti to? Přicházíme stejně tři vteřiny po odletu."

Dotkl jsem se svého silového prstenu. Časobus odskočil o půl sekundy stranou a zmizel za hranicí viditelnosti.

"Máš peníze?" otázal se Leif.

"Dva milióny jednotek. Tady je nazývají ‚guldenyú.'"

Mávli jsme si na taxíka. Řidič se vzápětí vecpal do neprogramovaného dopravního ruchu.

"Poslouchejte, co soudíte o tom Dengovi?" zeptal se. "Myslíte, že ho lze při tom jeho věčném žvanění brát vážně?"

"Určitě," odpověděl Leif. "Zhruba v tomto týdnu rozpoutá třetí světovou válku." Udělal výmluvné gesto rukou: "Všechno to tady změní v trosky. Zbudou tu jen roztavené ruiny."

Kopnul jsem ho do holeně. Je sice vzrušující se takhle časochvástat, ale obvykle následuje přísný trest.

"Nevybij si baterii," zamumlal Leif. "Já ti rozumím. Ale tady na beton není žádný komár-slídič!"

"To tedy nevím, ale jisté je, že tady v autě sedí dvě osoby z budoucnosti, pitomče! Možná, že fízl jsem já!"

Zbledl. Bylo mu jasné, co tím míním: možná, že ty jsi udavač, Leife! a snažíš se mne vyprovokovat k něčemu neloyálnímu.

Přátelství nemá vůbec žádnou moc u takového donašeče, u něhož je oddanost pánovi zaprogramována i v nejmenších mozkových závitech.

Po zbytek cesty jsme už neřekli ani slovo.

U Krišny, jak byl ten hotel kuriózně primitivní! Vytáhnou tě nahoru do malého pokojíku šachtou, která existuje opravdu, nejen teoreticky. Osvětlení se zapíná ručně a je tu k mytí voda.

Voda!

Namočil jsem si tvář a otřásl se. Musel jsem si opakovat - je to čisté, čisté... Čisté H_2O.

V mém rodném století by mi tato tekutina spálila kůži a během několika vteřin rozleptala lebku.

Leif se natáhl jak dlouhý tak široký na postel. Neobratně zápolil s noční lampičkou. "Hele, Ricore," řekl plačtivým tónem, "jak to udělat, aby tahle záhadná věcička levitovala?"

Rozepínal jsem si košili. "Postele ještě neumějí lítat, a nebudou to umět ani za dalších čtyřicet let!"

Několik minut jsme hleděli ven skrz chladivý silikón okna. Nad exotickým městem z hluboké minulosti se snášel soumrak. Ve vakuu uzavřená kovová vlákna se rozpálila do ruda a začala vydávat slabou žlutavou záři. Město dostalo podobu galaxie přimknuté k dosud nezdevastované Zemi.

"Tady nemají druhé Slunce," vysvětlil jsem kolegovi. "Když ho zakryje horizont, setmí se."

"To je nádhera," zadumal se Leif. "Jako na té minulé cestě. A já myslel, že tohle bude už civilizované období!" Potom dodal: "Nelíbí se mi to. Je to jako vysílání s množstvím poruch. Je to tady moc jako doma. Tak nějak nedodělané."

"Minulost je záležitostí osobního vkusu," připustil jsem. Tyhle dávno pohřbené dny silně působily na jakési zakrnělé centrum v mém mozku.

V tutéž chvíli se na svět dralo z dělohy novorozeně, umazané matčinou krví. Naftoví šejkové se procházeli pod opravdovými živými sekvojemi. Život těchto lidí byl krátký a plný vzrušení a vzduch, který dýchali, se hemžil bakteriemi. Obyvatelé pradávných epoch byli bezesporu nevědomí barbaři, ale byli svobodní tím způsobem, který my nejsme stavu pochopit.

"Dostávám kóma," oznámil mi Leif. "Až se vrátíš, prober mne!"

"Dobrá," odvětil jsem, ale on už byl mimo. Ještě chvilku jsem se díval na jeho ochablé tělo a vytřeštěné oči.

"Ubohý časový rasisto," zašeptal jsem mu do neslyšícího ucha a přikryl jsem ho dekou. Ta touto periodou se uspokojivě zaklaply dveře.

"Pozor, komár-slídič!" varoval mne můj komputerek, který užívám nelegálně. Ani jsem se neobrátil. Takový komár-slídič měří maximálně tři milimetry a je neuvěřitelně pitomý. Umí si vymýšlet ty nejnesmyslnější povídačky.

Večerní větřík přinášel tisíce různých vůní - nedokonale spáleného benzínu, potu, zelených hlenů, stojaté vody, pižmové vonavky.

Zakopl jsem o chodník a podvědomě jsem napjal svaly, abych čelil jeho pohybu, který mne uchvátí. Chodník ale zůstal nehybný, byl to prostě betonový pás neschopný zanést mne kamkoli.

Začal jsem hyperventilovat a obsah kyslíku se zvýšil na patnáct, dvacet procent. Někde za mnou rychle se snášejícím soumrakem poletoval komár-slídič a jeho receptory se snažily zachytit jakékoli nevhodné slůvko.

Byl jsem to já, kdo zradil Leifa? Nebo naše slova poslala dál kovová konstrukce taxíku? Pak jsem se rozhodl, že to na něho řeknu. Časochvástání bylo přísně trestáno. Byla to však jen záležitost peněz a my vyděláváme tolik, že to ani nejsme stavu utratit. U nás se toho nedalo moc koupit; přímá mozková stimulace či soukromé rezidence byly vyhrazeny jen příslušníkům nejvyšších kast. Ne, Leif se neměl čeho bát kromě únavného kázání, zatímco kdybych já mlčel, mohli by si to vykládat mnohem hůř - silná osobnost, nesoulad s Písní Víry... Snad jsou jejich zákony nedůkladné a nesrozumitelné, ale o trestech se to rozhodně říct nedá.

Na chvíli se zdálo, že duchovní obraz našich guru zničí křehkou realitu minulosti. Za zářícími neóny se do nebe zavrtaly jejich meditační věže, vytahovaly se vzhůru a stálo rostly, vzduch zledovatěl a stal se téměř nedýchatelný. Třesoucí se, těžce oddychující, obhlíželi naši zprzněnou planetu, dokonalí komputeroví vandalové, tančící v jeskyních pod kopulí Času, ženoucí nás ke konci naší karmy, k nekonečnému satori. Vypálili náš svět do posledního koutku - nenechali v něm jediný strom, ani stéblo trávy nezůstalo, neušetřili ani jednoho broučka. Žili jsme ve zničených zazenových zahradách - jen holá země a ohlazené balvany. Ve své klidné nenávisti nás učili, že život není dokonalý, že tělo je zranitelné a primitivní. Důležitý je jenom duch. Slibovali nám konec bolesti a nejistoty a dlouhý, předlouhý život. .

Pohroužen v myšlenkách, zavadil jsem ramenem o vysokého, svalnatého muže, v jehož pohledu nebyla ani jiskérka inteligence.

"Godverdomme!" zaklel. "Ty hnupe!" Vymrštil pěst proti mé tváři.

Vytáhl jsem matně se lesknoucí kus oceli /některé zbraně jsou tak funkční, že se nikdy nemění/, ustoupil o krok, poklesl v kolenou a jen lehce škrtl o jeho loket. Zapištěl jako netopýr a skácel se naznak. Ještě než dopadl na zem, ztratil vědomí. Ležel s levou rukou zkroucenou v podivné pozici, která člověku nemůže dělat příliš dobře.

"Heleďte, nemůžete..."

Prudce jsem se otočil. Další gauner, a taky v koženém. Hmátl pod rozepnutý plášť.

"Ne!" vyrazil jsem a vytvořil tolik charisma, aby zastavilo hrozící lavinu. "Ne?" opakoval tichoučce. Náhle zkoprněl. V mozku mu začaly vířit archetypy - změnil jsem se mu v Pana Učitele, Tatínka, v Zlého Ducha, který se mu schovával pod postelí. Naši guru nás naučili spoustu věcí!

Zavrtěl hlavou, vydal zvuk jako kuchaná žába a skočil z chodníku přímo pod přijíždějící auto. Brzdy zaskřípěly. Nečekal jsem, až přijdou místní policajti. Jaká to byla krásně nezodpovědná epocha! Proč kčertu jezdí tak rychle, když pak nejsou schopni zabránit kolizi s chodcem? Je to bezpochyby jeden z rituálů té volnosti, kterou my jsme už bohužel ztratili.

Vrátný si mne zkoumavě prohlédl a zřejmě mne shledal akceptábl. "Kravatu nemá," řekl se zjevným zadostiučiněním, "sako taky ne, a jaký má legrační boty!" Vsunul jsem mu do kapsičky stoguldenovou bankovku. Odstoupil stranou a dotkl se štítku čepice: "Přeju vám příjemnej večer!"

Uvnitř bylo nacpáno a nakouřeno. V několikametrové výši se pomalu otáčel velký globus pokrytý nesčetnými blyštivými ploškami. Paprsky dvou xenonových laseru se ostře probíjely mlhou a jasně ozařovaly kouli. Mělo to své charakteristické etnické kouzlo.

Od jednoho stolu se zvedl velký, plešatý muž a odešel na záchod. Obsadil jsem jeho místo. "Tady už někdo sedí," oznámila mi jeho společnice ledově. Na to, aby hlas zněl tak chladně bez zvláštního tréningu, musí být talent. Zahleděl jsem se jí přímo a bez mrkání do očí. "To je možné. Teď tady sedím já. Co budete pít?" Odolávala mému pohledu skoro minutu, ale pak musela sklopit oči.

"Může to být whisky. Myslím, že vy ji rád pijete." Ohrnula rty, pak se zasmála. "Willem je strašně žárlivý. Vidíte támhle ty tři, co se na nás pořád dívají? To jsou jeho přátelé."

"Osobní stráž?"

"Samozřejmě," přitakala. "A co vy?"

"Já nic takového nepotřebuju. Milujete ho?"

Rozesmála se. Její smích zněl jako cinkání kostek ledu ve sklenici whisky. "Já - a milovat? A mne že by někdy měl rád? Jsem na takové hlouposti příliš krásná!"

Souhlasně jsem přikývl. Ano, byla krásná... jako zbrusu nový revolver.

"Jste bohatý," pronesla.

"Tedy... tady... ano," což byla pravda: z mojí jednodenní výplaty by mohlo celé tohle prehistorické město žít déle než rok.

"Vy jste taková chladná, taková nějaká... antiseptická," pokračoval jsem. "Klidně byste mohla procházet tam od nás."

Jak se usmála, její dokonalé rty odhalily krásné zuby. "A kde je to vaše 'u nás'?"

"Daleko, daleko - kdesi v prostoru, kdesi v čase," přistihl jsem se při zjevném časochvástání. "Za tisíci spálených kalendářů!"

Náhle se otřásla hrůzou, protože v tu chvíli mne prokoukla skrz naskrz. Vždyť každý můj pohyb byl ne zcela takový, jaký měl být, a v mých gestech byl zakódován cizinec. Můžeme sice cestovat v čase, ale stále z nás vyzařuje nemilosrdná budoucnost.

Ztuhla jako myš tváří v tvář s chřestýšem. Byla inteligentní a měla intuici. A kromě toho byla statečná - ani nepípla. "Teď už musím jít," zamumlala. "Nevím sice, jaký jste, ale lidský, to tedy ne."

"Nechte to plavat," řekl jsem s politováním. Vstal jsem a odešel k barovému pultu.

U baru jsem do sebe rychle obrátil tucet martini. Vůbec mi nechutnalo. Začalo mi hučet v uších. Když váš organismus umí efektivně rozkládat alkohol na cukr, těžko se můžete opít.

"Hledala jsem vás. Už jsem se lekla, že jste pryč."

Chvíli mi trvalo, než jsem pochopil, oč jde. Pronesla totiž tu větu hutnými, drsnými zvuky mé mateřštiny. Položila chvějící se ruku na mé rameno. Cítil jsem, jakou má v prstech nadlidskou sílu. Sílu budoucnosti, tak velkou, že by mohla železo ohýbat.

"Chováte se domorodě," řekl jsem pobaveně. V našem století by bylo nemyslitelné takhle se dotknout cizího člověka. "Tak co bude?" zeptal jsem se, protože jsem ji poznal: byla jedním z Vyvržen̊, byla to ta dívka, na kterou mne upozornil Leif.

"Rozmyslela jsem se," pravila. "Chci zpátky."

Hučení v mých uších zesílilo. "Nikdo nemůže vzít zpátky své rozhodnutí," zavrčel jsem. "Prodáváme lístky jen na jednu stranu." Rozzlobil jsem se za to na sebe, ale byla to pravda! Časobus s pasažérem by ke zpáteční cestě neodstartoval. "Přístoje jsou zablokovány," vysvětlil jsem jí. "Vrátit se můžu jen já a Leif."

"Zkuste to," naléhala a byla v té chvíli tak mladá a postrašená, až jsem se octl v pokušení jí pomoci, ať je její nápad sebebláznivější a nemá ani za groš naděje na úspěch.

Jenže ona pak zmáčkla nesprávný knoflík. "Jsem bohatá. Nebudete toho litovat."

V tu chvíli jsem viděl všechno červeně. To ve mně vybuchla dlouho potlačovaná závist a žárlivost. Narodil jsem se jako chronočlověk a budu jím vždycky - nahraditelná součástka nákladného stroje. Podle mého rodného genetického štítku je mi souzeno dvěstě padesát let života, ani o vteřinu méně, ani o vteřinu více. A ona - ona měla zajištěno dva tisíce let, dvě tisíciletí v blahobytu. Potvrzovala to barva jejích očí, vyčetl jsem to z jemného tvaru její hlavy.

"Táhni!" zachroptěl jsem. "U Krišny, spálit tě, bestie! Za chvíli sem spadnou bomby, oči se ti vypaří, ruce a nohy ti odpadnou, jak si budeš chránit obličej. A budeš křičet, řvát, a nikdo si tě ani nevšimne!" Odstrčil jsem ji a ona odvrávorala jako loutka na přetrhaných nitích.

Zahleděl jsem se do zrcadla za barem; můj obraz se na skleněné ploše rozmazaně vlnil. Nezvučně jsem se rozbrečel.

Ronil jsem slzy nad sebou, nad ní, nad celým naším nelítostným světem, v němž každý zná rok, den i vteřinu svého odchodu na věčnost a nikdo nemůže umřít ani dříve, ani později. Jen když máte dost peněz, můžete vsednout do časobusu a vybrat si svoji hodinu h - můžete se podle výběru stát obětí některého ze zvěrstev, jimiž je jako morovými skvrnami potřísněna minulost.

Leif a já jsme piloty časobusu, ale stále s námi přebývá ještě jeden. Můžete ho spatřit na jedné ze starých rytin: černý plášť, kosa, na slonovinové tváři úšklebek. To on nám vybírá náš osud.

Vesuv, Londýn v období morové rány, Kambodža, Dachau, Rotterdam, Hin Shien.

Dovezli jsme dobrovolné emigranty do jejich zaslíbené země, ale kdo si jich tam vůbec všimne? Kdo bude počítat mrtvé? Kde budou postaveny pyramidy z lebek a zimní oblohu potřísní mastný dým?!

Probudil jsem Leifa z kómatu. "Jedeme dál. Své už jsem si užil."

"Mně to pasuje. Mám dost toho pitomého navštěvování brlohů. Vzmuž se, hochu!"

Vlezli jsme do prázdného časobusu a proseděli tam dvě hodiny.

"Jsme doma!" oznámil Leif. "Další várka!"

O den později opět zaplňují krajinu kam až oko dohlédne. Vlní se po zemi bez rostlinstva mezi ohlazenými balvany. Realita je zlomila a znetvořila, ale právě jen oni mohou před jejím tlakem uprchnout. Jak výrazně jim z tváří vyzařuje přání zemřít!

Jasně a pevně trčí meditační věže až do stratosféry.

Nedaleko šplouchá ledový vodopád.

Ach, Krišno! Kéž bych mohl umřít...

/Tai Teng: Roads Only Lifeshunters Travel, Foreing Fanzine 8/1983, Lelystad, Holandsko, přeložil Jaroslav Olša st./

K D O D A L Š Í

František Novotný

Věnováno duchovním otcům Candida za jejich "Les".

Měl jsem sen a v tom snu jsem byl knihovníkem velké knihovny se samými sci-fi. Byla to podivuhodná knihovna, se všemi sci-fi, na které si člověk jen vzpoměl - a ty cizí byly ihned v českém překladu. Byl to krásný sen.

V té knihovně byl velký sál - čítárna, já seděl v rohu za pultem a vydával knihy a měl radost z toho množství dychtivých čtenářů, co se tu denně vystřídalo.

Nevím, jak dlouho jsem v té knihovně pracoval, to ve snu člověk nikdy neví, když mou pozornost upoutal jeden z návštěvníků svou beznadějně smutnou tváří. Jinak to byl takový bezvýrazný chlapík a já najednou věděl, tak jak to člověk ve snu vždy ví, že ten chlapík chodí do mé knihovny pravidelně den co den již několik měsíců a smutek v jeho tváři postupně zrál během těch návštěv.

"Prosím si něco od bratrů N.," řekl, když přišel na řadu a já věděl - dnes ten jeho smutek konečně dozrál a plody toho smutku jsou určeny mně. S tou představou, když skončily výpůjční hodiny, jsem zavřel knihovnu a odjel domů, povečeřel a ulehl. Pak jsem v tom svém snu usnul a zdál se mi sen ve snu - o tom, jak se ten smutný chlapík vloupal do knihovny.

Vyděšen představou loupeže jsem se probudil z toho snu druhé generace, oblékl se, seběhl k vozu a odjel uprostřed noci do knihovny.

Ulice byly pusté a tmavé, ze sodíkových výbojek pouličního osvětlení svítila každá pátá a v té torzovité záři město, s vyhaslými výlohami prázdných obchodů, nabylo tvářnosti zchátralého, ve zmatku evakuovaného, filmového ateliéru. Bloudil jsem špinavými ulicemi, pokrytými vykousaným asfaltem a s propadlými kolejemi, křečovitě svíraje volant, kterým stejně nešlo pohnout a vůz, zatáčeje sám od sebe, mne unášel přes nespočetné křižovatky, jež nikdy předtím nebyly v mém městě.

Připomněl jsem si zloděje v knihovně a v tom okamžiku vůz zabočil do úzké uličky, neomylně našel svými reflektory rozchlípená železná vrata v levé frontě domů, projel klenutým průjezdem s oprýskaným štukem a zastavil na odpudivém dvorku, kde na jedné straně stály přetékající popelnice, každá trůnící v haldě odpadků jako slepice mezi kuřaty, a na straně druhé se vršila hromada rozdrbaných, nedbale svázaných balíků ušmudlaného sběrového papíru, napůl zakrývající rozježděnou kupu písku pronikavě páchnoucího kočičinou.

Stěnu se slepými obdélníky zazděných oken, na to bych mohl přísahat, jsem jakživ neviděl, a přesto jsem náhle věděl - stojím před zadním traktem knihovny.

Dřevěnými, vlhkostí zkřivenými dveřmi, s výplní mnoha tabulek skla pokrytých tlustou vrstvou prachu - ve světle reflektorů měly barvu krysí šedi - jsem vstoupil do budovy a stoupal hustou a teplou tmou, čpící nelogicky kuchyňskými zbytky, po úzkém a točitém schodišti, dotýkaje se rozpaženýma rukama lepkavých stěn.

Takové schodiště v mé knihovně nikdy nebylo, a přesto mne dovedlo tam, kam jsem chtěl.

Ocitl jsem se v sále čítárny a jak jsem očekával, ten truchlivý chlapík ze snu tam byl. Seděl na něm místě a stolní lampa, kterou mám na pultu, zářila přes celý sál jako jasný maják na ztemnělém moři a já, vlečen snem, jsem plul bezpečně mezi vlnami čtenářských stolů a tvrdých židlí s hranatými opěradly stále blíž a blíž.

"Čekal jsem vás," usmál se jako obřadník v kremační síni a pokynul mi na židli, kam jsem já obvykle usazoval jen dobré zákazníky. Pult, který jsem nechal vzorně uklizený, byl nyní zavalen sloupci knih až na mezeru uprostřed, ořezávající tvář návštěvníka jako rám ikonu.

"Co zde děláte?" nesměle jsem se po usednutí optal a nejapně dodal: "Je už po výpůjčních hodinách a zítra začínají až v deset."

"Upokojte se, všechno vám vysvětlím," odpovídal s tím mně již známým výrazem smutku: "Jmenuje se Scout, tedy pro vás se tak jmenuji - ostatně na tom nezáleží - a jsem skutečně něco jako skaut, tedy pátrač nebo průzkumník, jak chcete," lehce se v sedě uklonil, "ne, nemusíte se mi představovat," reagoval na můj pokus promluvit, "já vás znám. Snad už chápete závažnost mého úkolu a musím vám bohužel sdělit, že průzkum, k mému velkému zármutku," několikrát nešťastně posmrkl, "dopadl negativně."

Ta slova jako by vytvořila hadici, kterou do mne proudil jeho smutek a zklamání. Přitom, k vlastnímu údivu, jsem nějak chápal, o co návštěvníkovi jde - toto označení mně připadalo přiléhavější než pátrač nebo průzkumník - a přitom jsem vůbec netušil, o čem hovoří; měl jsem to poznání v sobě, ale co to vlastně je - to jsem neznal - byl jsem jako člověk, držící v ruce dopis s životně důležitým obsahem a přesto neschopný roztrhnout obálku. Obava, že se mi nepodaří vydolovat to poznání ukryté v sobě, mne vyburcovala.

"Jste si jist, že jste se nezmýlil? Je vaše metoda opravdu spolehlivá?" rozčileně jsem se ptal, pokouše je se zviklat rozhodnutí návštěvníka a přitom nemaje ani potuchy, o jaké metodě to mluvím.

"Vždyť víte, že vysedávám ve vaší knihovně již několik měsíců každý den a přečetl jsem téměř vše, co tady máte," vyčítavě na mne pohlédl, "a vy tady máte snad úplně všechno. Proto jsem si vás také vybral. Zpočátku to vyhlíželo dost nadějně, ale pak...," rezignovaně pokrčil rameny.

"Abych nezapomněl," pokračoval,"musím vám poděkovat za vzorně vedenou a co se týče žánru téměř úplnou knihovnu. Na žádné planetě se mi nepracovalo tak pohodlně jako u vás."

Konečně jsem roztrhl tu obálku a věděl, co musím udělat teď - ve snu - a co poté, až se probudím.

"Poslyšte, vždyť to, co tady máme, jsou jen žvásty a bláboly," zapřel jsem se jako nikdy v životě," drtivá většina lidí pokládá sci-fi literaturu za pitomosti a nečte ji," hlas se mi maličko chvěl, když jsem pronášel ta svatokrádežná slova, "přece nemůžete založit průzkum pozemské civilizace jen na pár bláznivých knížkách! Máte k dispozici noviny, rozhlas, televizi..."

Můj návštěvník utrápeně vzhlédl: "Zapomínáte, že nejste první civilizace, kterou zkoumáme. Máme už svoje zkušenosti. Jen jednou jsme se nechali tak napálit a uvažovali jako vy..."

Na chvilku se odmlčel, asi vzpomínal na ten nešťastný případ, a pak opět vykoukl mezi stohy knih: "Chápu vaši snahu a cením si

ji..., jste mi sympatický..., taky jste mi ušetřil spoustu práce, takže, jestli chcete, povím vám něco o naší metodě průzkumu a tak pochopíte, že je neomylná a že nemohu své rozhodnutí změnit. Víte, co je vlastně sci-fi literatura?" poprvé v jeho hlasu zazněla dychtivost a zájem.

"O definici sci-fi literatury se už pokoušelo hezkých pár lidí a ještě nikomu se to kloudně nepovedlo. Ani to nejde."

"Nemáte tak zcela pravdu. Z hlediska literárního ji možná máte a v tom je právě, jak u vás říkáte, zakopaný pes. Ono se totiž jedná více o fenomén sociologický, víte, a z toho hlediska se můžeme o definici pokusit. Podívejte se, na vaší planetě, abych použil vašich slov, skupina lidí vymýšlí bláznivé nápady a dává je na papír. Avšak každý z těchto autorů," očima objel a rukou opsal kruh nad sloupci knih, "je nutně nějak zakotven, nějak zformován svým prostředím, svým původem a výchovou - a každý jejich výtvor je vlastně bójí vypuštěnou na hladinu jejich představ, nadějí, přání a snah. Jestliže vezmeme díla vašich autorů sci-fi v dostatečně statisticky širokém vzorku, ohraničí ty pomyslné bóje mělčinu vašich problémů, starostí a obav. O to nám právě jde," pokračoval se zápalem, "získat úplné a nezkreslené údaje o vaší civilizaci, o vašich snech a tužbách, a tedy o vašich potížích a bázních, a protože jste civilizace technická, zajímá nás hlavně tvar a poloha té vybojkované mělčiny právě v tom prostoru, kde, abych tak řekl, se zmítá lodička vašeho živočišného lidství v bouři technické revoluce, kterou jste poněkud neprozřetelně sami rozpoutali. Vidíte sám, že vaše knihovna obsahuje postačující informace o vaší civilizaci a to dokonce takové, jejichž pravou hodnotu si vy sami neuvědomujete."

"Pořád v tom nevidím žádnou definici," nechal jsem se strhnout fandovstvím pro sci-fi, místo abych se ptal na důležitější věci.

"Podívejte se," mimozemský návštěvník odstrčil hromady knih od sebe a naklonil se nad pult, nyní již zcela vytržený ze své melancholie, "prakticky celá vaše planeta, nebo aspoň ta rozhodující část, přijala jako kánon etické a morální normy antického Řecka v podobě jeho mýtů. To od nich jste se naučili, jak se mají chovat děti k rodičům a naopak, muži k ženám a ženy k mužům a vůbec člověk k člověku a národ k národu. Vydrželo vám to tři tisíce let a dostali jste se s tím, všechna čest, pěkně daleko. Jenže pak vám technika, vaše vlastní dítko, pěkně podrazila nohy. Technickoekonomické systémy, které jste vytvořili, se odmítají řídit podle starých mýtů a staré normy vám najednou nestačí, tradiční společenské vazby se zpřetrhaly a vaše individuální funkce ve společnosti jsou postaveny na hlavu.

Podívejte se, začínáte vytvářet umělou inteligenci a vaši filozofové tento fakt - významnější než objev ohně - odmítají brát na vědomí, takže ani nemáte představu, jak se k ní chovat, vstupujete do kosmu a nesnažíte se ani odhadnout, kam vás tahle cesta zavede, začínáte si vyměňovat tělesné orgány jako součástky ve stroji a potácíte se pod tíhou morálních problémů s tím spojených, vybudovali jste obrovské výrobní systémy, které neumíte řídit, propojili jste miliony lidí do nových nepřirozených vztahů, pro které nemáte vzory.

Jediné, co máte, je soubor podivuhodných příběhů, zvaných sci-fi. Co to tedy je? To, co to musí být - naléhavé volání o pomoc, bití na poplach v hodině dvanácté, zoufalé vysílání SOS těch, co vidí, jak do zastaralého a přetíženého plavidla vaší civilizace trhlinami ze všech stran vniká voda, zatímco většina pasažérů

FV SSM 2832

bezstarostně tančí na hlavní palubě za doprovodu obehraného valčíku - těch, co vidí, jak se staré mýty a tedy i etické a morální normy rozpadly a nejsou ničím nahrazeny - je to křečovitá snaha o vytvoření mýtů nových, nových forem chování tváří v tvář kosmu, když vaši společenští specialisté selhali - je to uspěchaný pokus převzít to, co ze starých mýtů zůstalo ještě nosné a co by se dalo případně použít i v budoucnu. Tady mám," udeřil dlaní na sloupec knih vlevo, "t y, co vystavěli své příběhy na apokryfech, tedy ty autory, co doufají v uplatnění aspoň částí starých mýtů - - a tady," poklepal na knihy napravo, "ty, co vymýšlejí mýty nové, jako třeba ten chytrý děda za Velkou louží se svými třemi robotickými zákony nebo ten krakovský doktor - a tady, tady jsou ti, co to vlastně zabalili, co nevěří, že kapitáni vaší civilizace jsou ještě schopni udělat si čas a konečně to volání o pomoc zaregistrovat - a žádají nás," zabodl si ukazováček do prsou, "nepokrytě o pomoc, o intervenci," to už ukazoval na několik knížek pana von D.

"Pro vás je tedy literatura sci-fi jakýmsi barometrem stavu technické civilizace," pokusil jsem se uspořádat chaos v hlavě a shrnout návštěvníkovy názory, "... a podle vás ten barometr ukazuje na bouřku," připojil jsem hořce.

"Vaše přirovnání je celkem výstižné až na jednu nepřesnost. Na rozdíl od barometru sci-fi literatura není jen měřidlem, ale současně i měřenou hodnotou. Víte, již sám vznik této literatury signalizuje...," odmlčel se, jak hledal přilehavý výraz, "jakési potíže, jakýsi nesoulad mezi prostředky a cílem..."

Touto odpovědí jako by z mého hosta vyprchal žár nadšení a oba jsme opět propadli tomu jeho nakažlivému smutku. Chvilku jsme svorně mlčeli a když konečně návštěvník opět promluvil, zazněl z jeho hlasu obvyklý naříkavý tón: "Kdybyste věděl, jak je mi to líto, jak jsem z počátku doufal. Víte," začal se svěřovat, "my jsme zatím ještě na žádné planetě neměli úspěch. Všechny jsme museli opustit a dát do karantény. Já vím, není to pro vás žádná útěcha, že to jinde vyhlíží stejně, ale pro nás je to čím dál tím trpčí zklamání. Nemůžete vědět, jak nás to unavuje a nudí - potloukat se vesmírem jen tak - sami - bez přátel..."

"Tak proč nám, k čertu, nepomůžete?!" už jsem to nevydržel a nezdvořile na hosta vybafl.

"Ale to nejde," zvolal nešťastně, "myslel jsem, že to chápete. To je zákon dialektiky. Právě to, že si nevíte rady a potřebujete pomoc, je důvodem, proč vás musíme opustit a dát do karantény jako ostatní. A zase naopak. Mohli bychom vám pomoci jedině v tom případě, kdybyste pomoc absolutně nepotřebovali..."

"Takže nás necháte ve štychu jedině proto, že jste milovníci paradoxů," skočil jsem hostovi do řeči.

"Ale to ne, to proboha ne," vykřikl ještě nešťastněji, "jenom si, vážený pane, představte, že bychom u vás někde opravdu oficiálně přistáli. Ale kde?! Na čím území?! Vždyť byste se o nás poprali! Vážený pane, já už to jednou zažil! A teď si to představte dál. Začneme jednat s jednou stranou a druhá nás okamžitě obviní z porušení rovnováhy sil, už vůbec nemluvě o straně třetí - ta by okamžitě prohlásila, že všechno je podvod a ve skutečnosti vyzbrojujeme obě první strany, aby oni, chudáci, mohli být zničeni. Věřte mi," sepjal ruce a úpěnlivě se mi díval do očí, "dělal jsem opravdu co jsem mohl; první dva měsíce jsem ještě věřil, že bychom vás jistým způsobem vzali na milost, ale pak," původní stohy knih najednou zmizely, aby je vystřídala velká kupa knížek s povídkami

FV SSM 2833

od bratrů N. úplně nahoře, "ale pak jsem si přečetl tohle...," sklíčeně ukázal na tu hromadu před sebou.

Pochopil jsem, že další námitky by byly bezpředmětné a chtěl jsem už jenom vědět, co nás čeká: "Co myslíte tou karanténou, kterou na nás chcete uvalit? To dáte celou zeměkouli do klece, za mříže, nebo se nám všem vyrazí nějaký cejch?"

"Ale kdepak, jek vás něco takového mohlo napadnout," pohoršeně se ohradil, "nemusíte se vůbec obávat, vlastně nic nepoznáte," chlácholil mne dál, "jenom nebudete schopni se přesvědčit o existenci jiných mimozemských civilizací a ani s nimi navázat kontakt."

Můžeme se rozloučit s pokusy o rádiový odposlech - a co když i v minulých neúspěších projektů CETI a SETI mají prsty oni - napadlo mi. Hned následující návštěvníkova slova potvrdila mé podezření.

"Abych byl upřímný," provinile navázal, "vy už v té karanténě jste. Sice jsem vám to neměl prozradit," znovu se ke mně naklonil přes tu osudovou kupu knížek, "ale vy jste mi tak sympatický... Víte, já měl vlastně rozhodnout o jejím zrušení, ale vidíte sám..."

Zmocnilo se mne děsivé podezření: "Poslyšte, proč mně to všechno vyprávíte? Nechcete mne snad vzít sebou?"

"Nenene, nic takového, prosím," potřásal odmítavě hlavou, "nemusíte mít žádné obavy, my si na únosy nepotrpíme."

"To nemáte strach, že rozhovor s vámi uveřejním, a tak odhalím vaši existenci, a tím poruším karanténu?"

Po této otázce můj společník sklopil zrak a ve světle lampy, které již značně vybledlo v nastupujícím rozbřesku, jsem mohl pozorovat jasně viditelné rozpaky na jeho tváři. Musí mi něco říci a neví jak do toho, domyslel jsem si. Na únosy si nepotrpí, ale co když na něco horšího ano? Polilo mne horko.

"Nevím, jak vám to mám říct..., jste mi tak sympatický..., nesmíte se zlobit, ale já nemohl odolat..., když vy jste mi tak pomohl..., víte, já s vámi udělal pokus, takovou malou černotu, aby šéfové nevěděli," tvářil se zkroušeně, "abyste rozumněl, já doufám, že tento rozhovor uveřejníte, protože v případě příznivého ohlasu bych mohl možná svoje rozhodnutí ještě změnit, chápete - a to jediná omluva, já vím že chabá, pro mé jednání...," ale já ho už neposlouchal, neboť jsem pochopil, jak při vší prozíravosti je můj návštěvník naivní a jak stupidní byl můj dotaz.

Představil jsem si, co by následovalo, kdyby se mi podařilo uveřejnit tento rozhovor. V nejlepším případě bude pokládán za více či méně obratně napsanou sci-fi povídku, a jestli budu trvat na jeho pravdivosti, psychiatrická klinika mne nemine!

"Mám obavu, že i ten váš poslední ilegální pokus dopadne negativně," ponuře jsem odpověděl.

"Ach, toho jsem se bál," zarmouceně vydechl návštěvník, "ale přesto mi slibte, že to zkusíte."

Přikývl jsem. Potom začal můj host kutit cosi na hodinkách a když skončil, omluvně se na mne usmál: "Prominte, že jsem se vám na chvilku plně nevěnoval, ale, jak jistě chápete, ani já nejsem zcela pánem svého času. Nu, myslím, že přišel okamžik se rozloučit. Ani nevíte, jak je mi líto," to už zase plul na tom svém mráčku smutku a melancholie, "že to u vás nedopadlo lépe. Jinak se mi s vámi spolupracovalo výborně. Nekladl jste mi nepatřičné otázky - jako třeba kolik civilizací přežije krizi, jako je ta vaše... Víte, my máme zakázáno odpovídat na takové dotazy a mně je to vždycky strašně nepříjemné, když nemohu někomu vyhovět."

FV SSM 2834

Za řeči povstal, obešel pult, v čítárně bylo již obstojn světlo časného svítání, a s napřeženou rukou přistoupil ke mně: "Tak se tady mějte pěkně..."

Jako ve snu jsem povstal také a stiskl nabídnutou ruku. Nevěděl jsem co říci. Nakonec jsem automaticky vyhrkl: "Šťastnou cestu!"

Naše ruce se rozpojily a návštěvník poodstoupil o pár kroků: "Ještě jednou vřelé díky..., už nikdy se mi nebude na dalších planetách s nikým jiným tak příjemně spolupracovat jako s vámi. Sbohem, příteli,..." a začal se pomalu vytrácet jako přízemní mlha.

"Počkejte!" vykřikl jsem zoufale, "když to nevyjde s uveřejněním našeho rozhovoru, tak se už nikdy neuvidíme?"

"Jedna možnost by tady byla," odpověděl rozplývající se stín, " v jistém případě se můžeme vrátil."

"V jakém?"

"Až se u vás přestanou psát sci-fi," ozvalo se z obláčku a návštěvník byl pryč.

Stál jsem sám v pustém sále čítárny a zmocnil se mne pocit nenahraditelné ztráty a absolutní osamělosti, pocit, že mi něco nepředstavitelně drahého uniklo mezi prsty, že stačilo málo, maloučko - a vše mohlo být jiné. Pak jsem najednou měl v ruce velou obálku a nemohl ji roztrhnout. Když se mně to konečně podařilo, nalezl jsem v ní další obálku, která šla roztrhnout ještě obtížněji a tak se to opakovalo stále dokola, věčnost za věčností. Konečně mi zůstal v ruce lísteček papíru, ale text byl tak drobný, že jsem stejně nemohl nic přečíst.

Přesto jsem naráz věděl, tak, jak to člověk ve snu vždy ví, co je tam napsáno - proč nás mimozemšťan zavrhl. Jak by mohl přijmout svět - ten náš absurdní svět, kde tomu nejdůležitějšímu - budoucnosti - se mohou věnovat jen autoři praštěných, uhozených a nesmyslných příběhů, kterým se všeobecně říká sci-fi?

V čítárně bylo již světlo a slunce, čerstvě upečená kobliha na začouzené pánvi od sazí ukoptěných střech, mne zašimralo do očí. Ale do knihovny přece slunce nikdy nesvítí, uvědomil jsem si, i to okno je jiné..., takové mám doma...

Jako vždy, když jsem večer zapomněl stáhnout roletu, byl jsem probuzen vycházejícím sluncem, bodajícím mě rovnou do očí. Chtěl jsem se otočit na bok, ale tělo, ještě omámené spánkem, odmítlo poslechnout. V hlavě mi vířily útržky snu. Něco jsem měl udělat ve snu a něco až se probudím. Konečně jsem měl sám sebe plně pod kontrolou a věděl, co musím, vlastně nesmím udělat. Vždy jsem si přál napsat sci-fi povídku, ale teď - teď už to nejde. Místo ní jsem napsal tento příběh.

Kdo další půjde za mým snem?

A N K E T A - naše nejlepší původní poválečná kniha a autor v SF

Ing. Pavel Weigel plánuje na rok 1985 uspořádání ankety "Nejlepší původní, československá vědeckofantastická kniha a autor posledních 40 let". Ankety se zúčastní členové všech s. SFklubů, jimž budou rozeslány seznamy u nás vydaných vědeckofantastických knih od 1945 do 1985 /bude jich okolo 150 - 200/. Kolem účastníků bude podle sebe určit 10 nejlepších knih a 5 nejoblíbenějších autorů. Ten, který se nejlépe přiblíží konečným výsledkům bude odměněn spolu s vítěznou knihou a autorem!!! /MH/

FV SSM 2835

Robert Sheckley - H L A S Y

Jako mnozí z nás měl pan West občas problémy s rozhodováním. Jenže na rozdíl od mnohých z nás v podobných potížích nikdy nehledal iracionální pomoc. Ať byl problém jakkoli naléhavý, pan West zásadně odmítal radit se s I-t'ingem, vykládat si karty nebo studovat horoskop. Byl to rozložitý, mrzutý a uzavřený muž, který pracoval pro newyorskou správní společnost Adwell Gipper a Gascoigne a který zastával názor, že každý je povinen utvářet si život co nejracionálněji. Této racionality ve všech rozhodováních dosahoval pan West tím, že své problémy předkládal hlasu v hlavě. Hlas mu pak vždycky řekl, co se má dělat. A hlas měl vždycky pravdu. Páně Westův systém hlasu v hlavě po léta výtečně fungoval. Ale pak se objevily potíže, a to v týdnu, kdy zkoušeli generátory nového domovního konglomerátu naproti jeho bytu. Také by se nemělo zapomenout na to, že onen týden byla sluneční aktivita obzvláště vysoká, že kosmické záření vykazovalo nejvyšší intenzitu za posledních deset let a že Van Allenův pás se přechodně posunul o čtyři stupně jižním směrem.

Onen týden měl pan West v hlavě dva velké problémy. První se týkal Amélie - strhující, žádoucí, svolné a snadno dosažitelné, jenomže teprve čtrnáctileté a nevíc neteře a potvory rafinované. Bydlela u něho, protože měla rodiče na cestách po Evropě. Jenom na ni pomyslel a už mu vlhly ruce a svědil ho nos. Ale pak si vždycky vzpomněl na tresty za smilstvo s osobami závislými, za zneužívání nezletilých a za krvesmilstvo, a rozhodl se, že tento problém prozatím odsune na vedlejší kolej.

Druhý problém se týkal jeho podílů na Jihoafrických cukrovinkách. Akcie zažily rapidní pokles a pan West uvažoval, že by je odprodal a nakoupil za ně akcie Mezinárodní pohřební korporace.

Na takové fundované burzovní rozhodnutí by pan West musel zahrnout do svých úvah takové faktory jako krytí kolísavého kursu, sezónní vlivy, kmenový kapitál, investiční klima, Dow-Jonesův index a mnoho jiných. Jednoznačně to byla práce pro hlas.

Přes noc se hlas zabýval problémem a při snídani povídal:

"Je to jasný. Myslím, že to máme. Potíž byla v tom, že jsme přehlédli některé zvláštní vlastnosti, jimiž se dají vybavit flexibilní molekulární struktury."

"Cože?" zeptal se pan West.

"Tvrdost a elastičnost můžeme považovat i za jedinou gradienční funkci," pokračoval hlas. "V uzavřeném homeostatickém systému z toho nutně vyplývá hodnota 1. Tudíž je maximální molekulární flexibilita výsledkem maximální molekulární tvrdosti."

"O čem to vlastně mluvíš?" vyzvídal pan West.

"Toto zdánlivé převrácení Frochetova zákona je však ve skutečnosti jeho potvrzením, protože energetické toky v jednosměrném síťovém a bublinovém systému se mohou pojímat jako prostá proměnná. Když tohle pochopíme, pak jsou možnosti průmyslového využití této nové formy umělohmotných povlaků jasný jako facka."

"Pro mne ne! Pro mě to vůbec není jasný jako facka!" křičel pan West. "Co se to tady vlastně děje? Kdo jsi?"

Hlas neodpověděl. Patrně přerušil spojení.

Zbytek dne zněly panu Westovi v hlavě všemožné hlasy. Povídaly ledacos, ale vždycky jen samé podivné věci:

"Martin Borman je naživu, těší se nejlepšímu zdraví a pracuje jako scientologický auditor v Manaus v Brazílii."

"Skákavka třetí v Aqueductu."

"Jsi potenciálním vládcem sluneční soustavy, ale tví ošklivý rodiče tě uzavřeli do nečistého lidského těla."

Podobné řeči pana Westa silně znepokojovaly. Byl toho názoru, že jeden hlas v hlavě je věc rozumná, normální a něco naprosto v pořádku. Ale slyšet najednou více hlasů bylo příznakem počínající duševní choroby. Jenom choromyslní slýchávají více než jeden hlas. A co bylo na tom všem nejhorší-jeho individuální, vlastní hlas ani necekl.

V příštích dnech se snažil zachovat klid a řešit problémy bez jakékoli pomoci. Prodal cukrovinkové akcie a ty hned druhý den stouply o pět bodů. Nakoupil Mezinárodní pohřební korporaci a kurs zažil rekordní pokles, když Time uveřejnil zprávu o první úspěšné testovací řadě se sérem nesmrtelnosti.

Pokoušel se řešit i problém s Amélií. Vlhkou rukou si drbal svědící nos a říkal si: "Uvidíme. Mohl bych k ní v noci vklouznout a vzít si na to černou masku. Pravděpodobně by mě i tak poznala, ale před soudem bych to mohl zatlouct. Nebo bych jí mohl říct, že poslední metoda sexuální výchovy vyžaduje praktikum."

Dobře však věděl, že tato řešení v sobě skrývají nevypočitatelná rizika. V řešení vlastních problémů byl zkrátka k ničemu a doposavad neměl ani ten nejmenší důvod, aby si v této oblasti vyvíjel nějaké zvláštní schopnosti. Na takovou práci měl koneckonců

hlas. Představoval si jej jako nějakého miniaturního pana Westa, asi tak velikosti hrášku, který v nějaké části jeho hlavy obsluhuje centrálu s nápisem Hlavní kontrola a odtud prostřednictvím páně Westových smyslů analyzuje venkovní svět, vyhodnocuje přicházející materiály a pak správně rozhoduje.

Byla to normální, rozumná a racionální cesta, daná samou přírodou. Jenže teď onen osobní vnitřní hlas pana Westa už nemluvil, možná nemohl prorazit.

Koncem týdne zneklidně. "Zatracený dílo, vyřeš mi zas jednou nějakej problém!" křičel a bouchal se pěstí do čela. Nestalo se však nic - až na to, že mu různé hlasy vysvětlovaly, jak udržet hélium při pokojové teplotě, jak ze staré pračky udělat víceúčelový substanční extraktor a že by se technika jeho koláží dala vylepšit rotogravurním pozadím.

Pak zkušební provoz generátorů konečně skončil, sluneční aktivita polevila, v pád kosmického záření se opět přiblížil běžné hodnotě, Van Allenův pás se vrátil o čtyři stupně severním směrem a pan West už hlasy neslyšel.

Naposled dostal tyto dvě zprávy:

"Zkus to ještě s ostrou podprdou bez ramínek a o dvě čísla menší. Když si tě ani pak nevšimne, tak ho pusť z hlavy."

A:

"I vydej se tam a uveď můj lid do bezpečí hory, kteráž jmenuje se Mont Alluci, a odtud nechť mě velebí a písně mi pěje, neboť jen toto místo spravedlivých ještě ponese život, až zlé Mocnosti světa zničí své země ohněm a morem, jak to oznámíš ve velké tiskové kampani, a nezapomeň nakoupit co nejvíc úhorů kolem tý Mont Alluci, protože jak se tam usadí cizinecká kolonie, stoupnou ceny pozemků až do výšin nebeských."

Ale tím to zdaleka ještě nekončilo. Neboť onen den, kdy hlasy umlkly, si pan West přečetl zajímavou zprávu v New York Times. Bylo v ní, že jeden městský policista z Rio Grande de Sul, puzen čímsi, čemu říká "hlas v hlavě", vyrazil do Manaus a odhalil tam Martina Bormana, který se těšil nejlepšímu zdraví a pracoval jako scientologický auditor.

Pan West se podíval do sportovní rubriky a zvěděl, že Skákavka vyhrála v třetím běhu Aqueductu.

Panu Westovi šla z toho hlava kolem. Vyběhl ven a koupil si kupu novin a časopisů. V Art Times se dočetl, že Calderon Kelly na své právě zahájené výstavě překvapivě obohatil styl svých koláží

FV SSM 2838

rotogravurním pozadím, čímž dosáhl působivého a směrodatného efektu. V Science Briefs našel sloupek o Johnu Wolpingovi, který přišel s novou umělou hmotou vyznačující se výjimečně příznivým vztahem mezi tvrdostí a elasticitou.

Nejvíce pana Westa zaujala reportáž v New York Post o nové náboženské kolonii na severním svahu Mont Alluci ve východním Peru. Dvě desítky Američanů následovaly Ellihu Littlejohna Cartara, známého jako "poslední prorok", na toto opuštěné místo, kde se chtějí uchýlit do bezpečí před blížícím se koncem světa.

Pan West odložil noviny. Cítil jakési dojetí, otupělost a dezorintovanost. Jako náměsíčník sáhl po telefonu, vytočil číslo Mezinárodní cestovní kanceláře a objednal si letenku do Limy na zítřek.

Když zavěsil, řekl jakýsi jasný, nezaměnitelný hlas, jeho h l a s : "Ty Jihoafrický cukrovinky jsi nikdy neměl prodávat, ale můžeš získat zpět pětinásobek, když honem všech investuješ do Pohřebky. Tyhle akcie stoupnou příští měsíc o dvě stě bodů. To už budou známy vedlejší účinky séra nesmrtelnosti."

Pan Westíček už zas seděl v Hlavní kontrole! "Kdes celou tu dobu byl?" vyptával se pan West.

"Celou dobu jsem byl tady. Ale teprve teď jsem dostal volnou linku. Zkrátka jsem se nedovolal. Všechno bylo obsazeno."

"Neslyšel jsi náhodou něco o tom, že by měl být příští rok konec světa?" zeptal se pan West.

"Takový blázny s koncem světa nikdy neposlouchám," prohlásil pan Westíček. "Teďka k Amálii. Stačí, když jí večerní kolu okořeníš dvěma nembutaly. Předpokládám, že už víš sám, co potom."

Pan West stornoval letenku do Peru. Koncem měsíce Pohřebka zdesateronásobila kapitál a Amálie si navykla na nembutal. Každý muž musí jít za svým vnitřním hlasem, jenom za ním.

/Stimmen, in Robert Sheckley, Endstation Zukunft, Bastei-Lübbe-Taschenbuch, Science Fiction Special, Band 24 020, Bastei-Verlag Gustav H. Lübbe, Bergisch Gladbach 1981
Voices, 1978, R.S. The Robot Who Looked Like Me/

-jnh 84-

FV SSM 2839